# Studieplan for drama og teaterkommunikasjon - teater-i-undervisningen (30 studiepoeng)

Studiet bygger på studieplan godkjent av KUF 23.07.1993 Godkjent i avdelingsstyret 28.05.97 med redaksjonelle endringer i juni 1998 og 09.02.00. Revisjon godkjent av avdelingsstyret 29.05.02. og 28.05.03.

Studieplanen gjelder for studieåret 2003/2004.


**STUDIEPLAN FOR DRAMA OG TEATERKOMMUNIKASJON - TEATER-I-UNDERVISNINGEN (30 STUDIEPOENG) ..... 1**

INNLEDNING ..... 1
MÅL ..... 1
INNHOLD ..... 1
ORGANISERING OG ARBEIDSMÅTER ..... 2
VURDERING ..... 3
PENSUM ..... 4


# Innledning

Studieplan for teater-i-undervisningen (TiU) er en av flere studieplaner som er en faglig fordypning ved at ulike disipliner fra årsstudiet i drama og teaterkommunikasjon (60 studiepoeng) og studiet i dramaturgi (30 studiepoeng) integreres og videreutvikles gjennom et større prosjekt.

TiU er en didaktisk teaterform. Det er et oppsøkende teater som henvender seg til barn og ungdom, og som skiller seg fra andre oppsøkende teatre ved at teaterformen har to målsettinger: å gi mottakerne en estetisk opplevelse samt pedagogisk bearbeiding av problemstillinger i teaterdelen.

## Kompetanse

Studiet kan tas som del av andre studieår i en 2-årig høgskolekandidatutdanning (120 studiepoeng) eller som del av en 3-årig bachelorgrad (180 studiepoeng).

## Opptakskrav

Opptakskrav er generell studiekompetanse og fullført årsstudium i drama og teaterkommunikasjon (60 studiepoeng) samt drama og teaterkommunikasjon - dramaturgi (30 studiepoeng) eller tilsvarende dramafaglig utdanning på høgskole- eller universitetsnivå.

## Omfang

Studiet har et omfang på 30 studiepoeng og er organisert som heltidsstudium over et halvt studieår.

# Mål

Studentene skal videreutvikle sin dramafaglige kompetanse slik at de kan:
- Identifisere behov som kan imøtekommes ved bruk av Teater-i-undervisningen
- Utforme mål i dramaprosjekt ut fra tema og målgruppe, og vurdere hvilke strategier som vil egne seg i arbeid med et lærestoff
- Gjøre etiske, estetiske og pedagogiske overveielser i forhold til målgruppe, form, ressurstilgang og andre rammefaktorer i planlegging av dramaforløp
- Planlegge, gjennomføre og vurdere TiU-prosjekter og kunne veilede elever som arbeider med slike
- Fremstå med tilstrekkelig troverdighet som dramaturger, skuespillere og pedagoger i TiU-sammenheng.

# Innhold

Hovedemner i studiet er:
1. **TiU-prosjekt** (18 studiepoeng).
2. **Fagdidaktikk** (6 studiepoeng).
3. **Teori** (6 studiepoeng).

Hovedemnet **"TiU-prosjekt"** består av følgende delemner:
- Identifisering av ulike målgruppers behov og valg av tema.
- Utforming og innøving av teaterdelen(e).
- Fordypning i dramaturgiske og skuespillermessige teknikker.
- Utforming av den dramapedagogiske bearbeiding.
- Utprøving av TiU-programmet.
- Dokumentasjon og vurdering av prosjektet.

Hovedemnet **"Fagdidaktikk"** består av følgende delemner:
- Ulike aktiviserende formidlingsformer.
- Dramafagets/teaterets funksjon i forhold til barns og ungdoms behov.
- Skole- og kulturpolitikk vedrørende drama og teater.
- Organisering og administrering av TiU-grupper.

Hovedemnet **"Teori"** består av følgende delemner:
- TiU som aktiviserende teaterform.
- Ulike TiU-modeller.
- Dramapedagogiske teorier og metoder som er knyttet til TiU.
- Teaterformens historiske utvikling.
- Kritikk av teaterformen.
- Teaterformens utviklingspotensiale.

# Organisering og arbeidsmåter

Drama og teaterkommunikasjon - teater-i-undervisningen er organisert som et heltidsstudium på dagtid. Studiet er i stor grad basert på at læringen foregår sammen med andre. En slik læreprosess krever samvær og samarbeid over tid. Det forutsettes derfor – selv om det ikke er noe generelt krav om tilstedeværelse i undervisningen – at studentene i hovedsak er tilstede i undervisningen og er kjent med kunnskapsinnholdet i denne.

I enkelte emner kan undervisningen bli gitt på engelsk.

Studiet organiseres omkring et tema eller interesseområde ut fra et aktuelt behov i skole og samfunn. Det praktiske arbeidet omfatter utforming og utvikling av det dramatiske uttrykket, teaterdelen og det dramapedagogiske opplegget.

## Arbeids- og dokumentasjonsformer

Det benyttes ulike arbeids- og dokumentasjonsformer i studiet. Arbeidet vil hovedsakelig foregå i form av verksted (workshops) og seminar, med selvstendig drøfting og utprøving av idéer. Studentene vil ha hovedansvaret for utvikling av eget TiU-program. Forelesninger og innlegg knyttes til teoristoffet. Det vil bli praktiske øvelser knyttet til utvikling av eget uttrykk/skuespillertrening og til perfeksjonering i bruk av dramapedagogiske metoder.

Det teoretiske studium bygges opp dels ut fra gitt pensumstoff, dels ut fra selvvalgt pensum knyttet til valg av tema i prosjekt. Sammensetningen og omfanget av det selvvalgte pensum knyttet til prosjekt, vil derfor variere.

### Dramapraksis og organiseringen av denne

Studiet omfatter dramapraksis. Gjennomføring av slik praksis er arbeidskrav (se avsnittet "Arbeidskrav").

Praksisansvarlig har ansvar for organisering av praksis i samarbeid med faglærer. Faglærer har ansvar for å skaffe praksiskontakter/steder. Praksisansvarlig tar formell kontakt og inngår kontrakter med praksissteder og praksiskontakter.

I dramapraksis gjennomfører studentene TiU-programmet i gitte klasser/målgrupper. Aktuelle dramateknikker prøves ut i elevgrupper før programmet er utviklet og kan utprøves. Faglærer har hovedansvaret for oppfølging og veiledning i dramapraksis.

Studentene må underordne seg de gjeldende lover, forskrifter, instrukser og lokale regler ved praksisstedet. Studentene har taushetsplikt på lik linje med praksisskolens/- stedets lærere/ansatte, og avlegger taushetsløfte før de går ut i praksis.

### Obligatorisk tilstedeværelse og arbeidskrav

*Obligatorisk tilstedeværelse i undervisningen*

Studiet omfatter følgende undervisnings- og veiledningssituasjoner der det er krav om tilstedeværelse og aktiv deltakelse:

- Deltakelse i tematisk forundersøkelse.
- Utprøving av fire dramaforløp i ulike grupper.
- Deltakelse i fire prøveforestillinger av eget TiU-program.
- Tilstedeværelse på to av medstudenters prøveforestillinger.

Se undervisningsplanen for nærmere informasjon.

Sykdom fritar ikke for tilstedeværelse og aktiv deltakelse i undervisnings- og veiledningssituasjoner der det er krav om dette. Studenter som har mer enn 20 prosent fravær i undervisnings- og veiledningssituasjoner der det er krav om tilstedeværelse og aktiv deltakelse, meldes ikke opp til eksamen. Studenter som står i fare for å overskride fraværskvoten, får skriftlig melding om dette.

*Arbeidskrav*

Innfrielse og godkjenning av arbeidskrav danner forutsetningen for oppmelding til eksamen. Arbeidskrav vurderes til Godkjent/Ikke godkjent. Arbeidskrav skal være innfridd innen fastsatt(e) frist(er). Gyldig fravær som for eksempel legedokumentasjon, fritar ikke for innfrielse av arbeidskrav. Studenter som på grunn av sykdom eller annen dokumentert gyldig årsak ikke innfrir arbeidskrav innen fristen, kan få forlenget frist. Ny frist for innfrielse av arbeidskrav avtales i hvert enkelt tilfelle med den aktuelle læreren. Studenter som ikke innfrir arbeidskrav innen fastlagt frist og som ikke kan vise dokumentasjon for sykdom eller annen dokumentert gyldig årsak, får ikke forlenget frist.

Studenter som får vurderingen "Ikke godkjent" på hele eller deler av arbeidskravet avtaler selv ny vurdering av det aktuelle arbeidskravet med faglærer.

Alle arbeidskrav må være innfridd og resultat godkjent senest seks uker før eksamen. Se undervisningsplanen for nærmere informasjon.

Følgende arbeidskrav må være innfridd av studenten og resultatet godkjent av høgskolen før eksamen kan avlegges:
- Én skriftlig fremstilling av TiU-programmets regikonsept, manus samt analyse av den dramapedagogiske bearbeidelsen som vurderes av faglærer.
- Én ukentlig gruppelogg som leses og kommenteres av faglærer.

Se undervisningsplanen for nærmere informasjon.

### Undervisningsplaner

Undervisningsplan utarbeides med utgangspunkt i studieplanen. Denne gir nærmere informasjon om blant annet krav om tilstedeværelse og aktiv deltakelse i undervisningen, tidspunkt for dette og arbeidskrav. Undervisningsplan deles ut ved semesterets/studiets begynnelse.

# Vurdering

Forutsetningen for oppmelding til eksamen (avsluttende vurdering) er:
- at alle arbeidskrav er innfridd og resultat godkjent,
- at studenter ikke har mer enn 20 prosent fravær i undervisnings- og veiledningssituasjoner der det er krav om tilstedeværelse og aktiv deltakelse (se avsnittet "Obligatorisk tilstedeværelse og arbeidskrav", over).

I forbindelse med avsluttende vurdering benyttes en karakterskala fra A til E for bestått (A er høyeste karakter og E er laveste) og F for ikke bestått.

Kriterier for avsluttende vurdering, se avsnittet "Avsluttende vurdering" (under).

I studiet blir det lagt vekt på sammenheng mellom mål, innhold, arbeidsmåter og vurderingsformer. Det vil foregå være en kontinuerlig vurderingsprosess som involverer både studenter og faglærere. De vil bli foretatt løpende vurdering av studentenes resultater og studieinnsats i forhold til studiets mål. Hensikten med vurderingen er å hjelpe studenten til videre faglig utvikling, selvstendighet og fremdrift i studiet. I denne sammenheng skal studentene aktivt delta i vurderingen hvor egne og andres prosesser blir gjenstand for en kritisk gjennomgang.

# Avsluttende vurdering

Avsluttende vurdering omfatter følgende komponenter som utgjør grunnlaget for sluttkarakteren:

**1. Én individuell skriftlig fordypningsoppgave om teaterformen TiU**.
Fordypningsoppgaven vurderes av faglærer. Vurderingen gjøres på grunnlag av følgende kriterier:
- om besvarelsen er et fullgodt svar på oppgavens ordlyd,
- om studentens kunnskaper er reflekterte og analytiske,
- om studenten viser tilfredsstillende kunnskaper om teaterformen TiU,
- studentens evne til å drøfte metoder og problemstillinger i lys av aktuell teori.

Vurderingen av fordypningsoppgaven teller 30 prosent av sluttkarakteren.

**2. Vurdering av TiU-program med etterfølgende muntlig gruppeeksamen**. TiU-programmet vurderes av intern og ekstern sensor. Komponenten vurderes på grunnlag av programmets kunstneriske og pedagogiske kvaliteter og egnethet i forhold til gitt målgruppe. Videre vurderes gruppens refleksjoner og analyse av programmet samt gjennomføringen i gitt gruppe.

Vurderingen av TiU-programmet teller 70 prosent av sluttkarakteren.

Intern og ekstern sensors vurderinger av eksamensgrunnlaget resulterer i én sluttkarakter. Denne fremkommer på karakterutskrift/vitnemål.

Alle delkomponenter under avsluttende vurdering må være vurdert til karakter E eller bedre for at studenten skal kunne få sluttkarakter.

Studenter som på grunn av gyldig fravær ikke avlegger én eller flere komponenter som inngår i ordinær eksamen, eller som får vurderingen F på én eller flere komponenter som inngår i slik eksamen, kan melde seg opp til utsatt/ny eksamen. Utsatt/ny eksamen arrangeres tidlig i påfølgende semester. Vilkårene for å gå opp til utsatt/ny eksamen er behandlet i *Forskrift om eksamen ved høgskolen i Oslo*. Oppmelding til utsatt/ny eksamen gjøres skriftlig og sendes administrasjonen ved Avdeling for estetiske fag. Nærmere informasjon om tidspunkt for utsatt/ny eksamen finnes på nettstedet "Eksamen" på www.hio.no.

Ved fremstilling til *utsatt/ny* eksamen i delkomponenten Vurdering av TiU-program med etterfølgende muntlig gruppeeksamen, avlegges slik eksamen etter nærmere avtale med avdelingsadministrasjonen. Det gis tre ukers forberedelsestid. Studenten(e) er *selv* ansvarlig for å ta kontakt med administrasjonen. Ved fremstilling til ny individuell skriftlig fordypningsoppgave om teaterformen TiU, skal fordypningsoppgaven være bearbeidet/forbedret – for eksempel på bakgrunn av begrunnelsen for karakteren.

## Lærerskikkehet

Lærerutdanningsinstitusjonen har ansvar for å vurdere om studenter som tar studiet som del av allmennlærerutdanning**,** er skikket for læreryrket. Studenter som viser svakhet i forhold til å mestre læreryrket, må så tidlig som mulig i utdanningen få vite hvordan de står i forhold til kravene om lærerskikkethet og eventuelt få råd om å avslutte utdanningen. Konkrete beslutninger om skikkethet kan fattes gjennom hele studiet. Skikkethetsvurderingen må bygge på en helhetsvurdering som omfatter både faglige, pedagogiske og personlige forutsetninger for å kunne fungere som lærer. Se gjeldende forskrift om skikkethetsvurdering i lærerutdanningene.

# Pensum

Litteraturlisten består av et obligatorisk pensum som utgjør om lag 2000 sider. Avsluttende vurdering omfatter obligatorisk pensum. Litteraturlisten fornyes kontinuerlig i forbindelse med nyutgivelser og fordypningsemner. Mindre justeringer av pensum godkjennes av studieleder.

Følgende er sentralt pensumstoff i forbindelse med fordypning i et **TIU-prosjekt**:


Andreasen, John. Teaterplanlegging, Gråsten: Drama, 1992. 307 s.

Avenstrup, Roger. Theatre in Education - Teater-i- undervisningen, I: Drama, 3, 1980, s. 16-19. 4 s.

Byrens, K. Du har hovudrollen i ditt liv. Almquist & Wiksell. 1990.180 s.

Duffield, Neil & May Meredith. A dream and Ellen Green. I: Scypt Journal, 17, 1987.

Hagnell, Viveka. Barneteater – myter och meninger. Malmö: Liber, 1983

Heathcote, Dorothy. Signs and portents, I: Dorothy Heathcote - colleced writings on education and drama. Ed.: Liz Johnson and Cecily O'Neill, London: Hutchinson, 1984, s. 160-169

Ilsaas, Tove. Skuespilleren som pedagog. I: Drama, 2, 1983, s. 13-15

Ilsaas, Tove. Teater-i-undervisningen som metode i videregående skole, I: Norsk Pedagogisk Tidsskrift nr. 4, 1984, s. 160-164

Ilsaas, Tove. Teater i undervisningen (TIU)- Profesjonell teaterkunst som læringsverktøy, I: Regikunst, 1991, s. 156-176

Jackson, Tony. Learning through theatre - essays and casebooks on theatre in education, London: Routledge, 1993. 207 s.

Jackson, Tony. Learning through theatre. New Perspectives on Tie. London: Routledge, 1993. 212 s.

Kjølner, Torunn. Dommernes dag - et teater-i- undervisningen program, I: Drama nr. 4, 1987, s. 10-13

O'Toole, John. Theatre in education: new objectives for theatre new techniques in education London: Hodder & Stoughton,. 1976

O'Toole, John. Will TIE die? I: 2D, 1, s. 60-, 1981

Redington, Christine. Can theatre teach? Oxford: Pergamon Press, 1983. 248 s.

Redington, Christine (red.) Six theatre-in-education programs, London: Methuen (Methuen New Theatre Scripts Serie), 1987

Slade, Peter. Teacher/Actors, I: Drama, 3, 1973, s. 20-21

Ryswyck, Esther van. TIE for political growth, I: 2D, 2, 1983, s. 15-21

Vethal, Åshild m.fl. Lære, skape, leve, Oslo: Gyldendal, 1997, s. 154 – 179

Wagner, Betty Jane. Dorothy Heathcote: drama as a learning medium, London: Hutchinson, 1979, Kap. 4 Finding material through brotherhoods, Kap. 5 From segmenting to dramatic focus og Kap. 8 Dropping to the universal

Woolger, David. TIE: Do the messages swamp the medium?


Flere artikler og bøker kommer i tillegg i forbindelse med det valgte TIU-tema. I: 2D, 3, 1982, s. 82-86

Pensumliste pr. 1.april 2002.